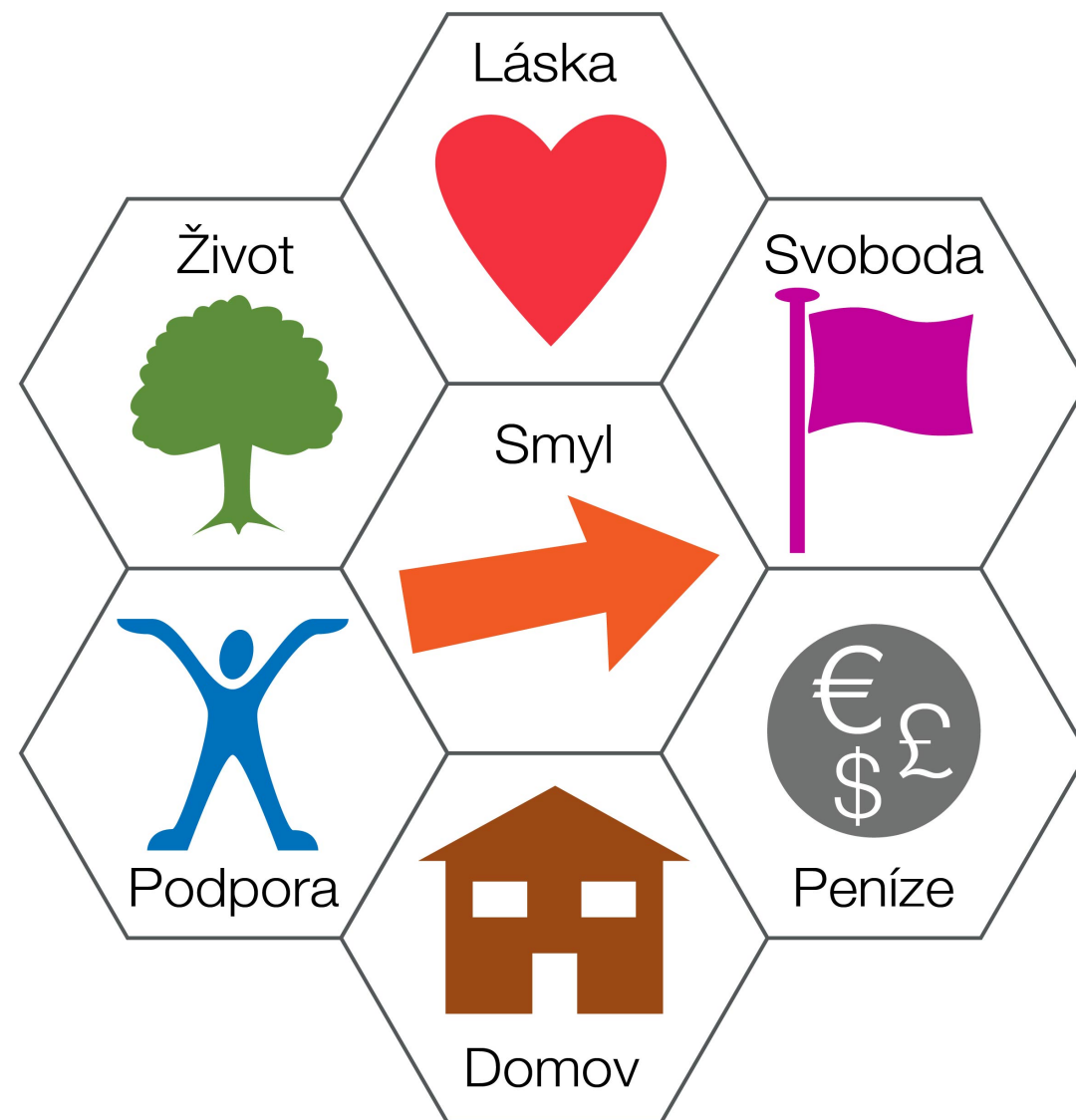

Občanství pro všechny

Snadno srozumitelný průvodce

Simon Duffy & Wendy Perez

Obsah

1. Proč je občanství důležité
2. Sedm klíčů k občanství
3. Klíč 1 – Smysl
4. Klíč 2 - Svoboda
5. Klíč 3 - Peníze
6. Klíč 4 - Domov
7. Klíč 5 - Pomoc
8. Klíč 6 - Život
9. Klíč 7 - Láska
10. Kontakt

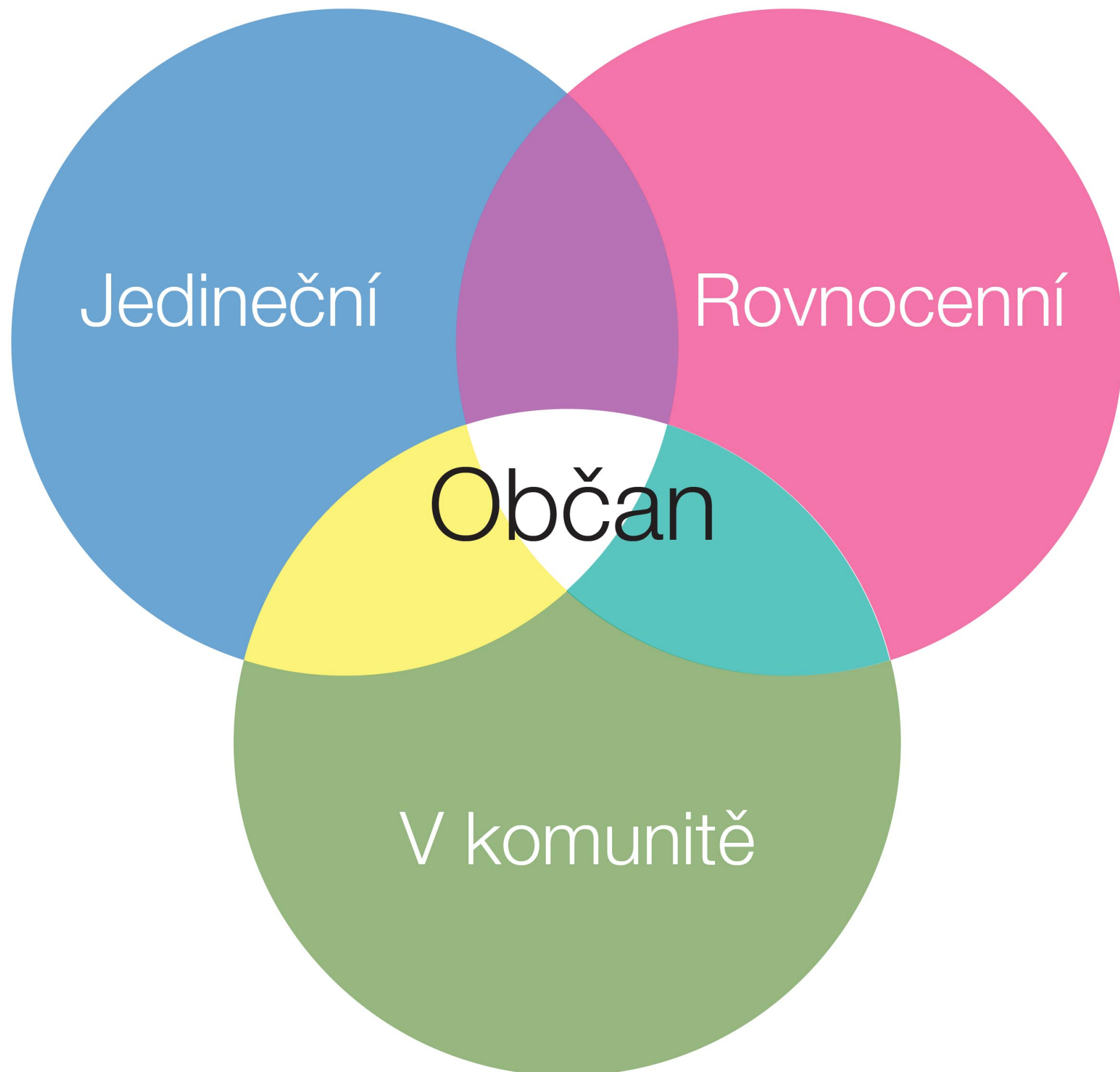
Proč je občanství důležité

Občanství znamená, že lidé jsou různí a přitom jsou si rovni.

Občanů si vážíme a ceníme pro jejich rozdílnosti. Lidé nemusí být stejní.

Každý z nás přispívá k životu společnosti svým jedinečným způsobem.

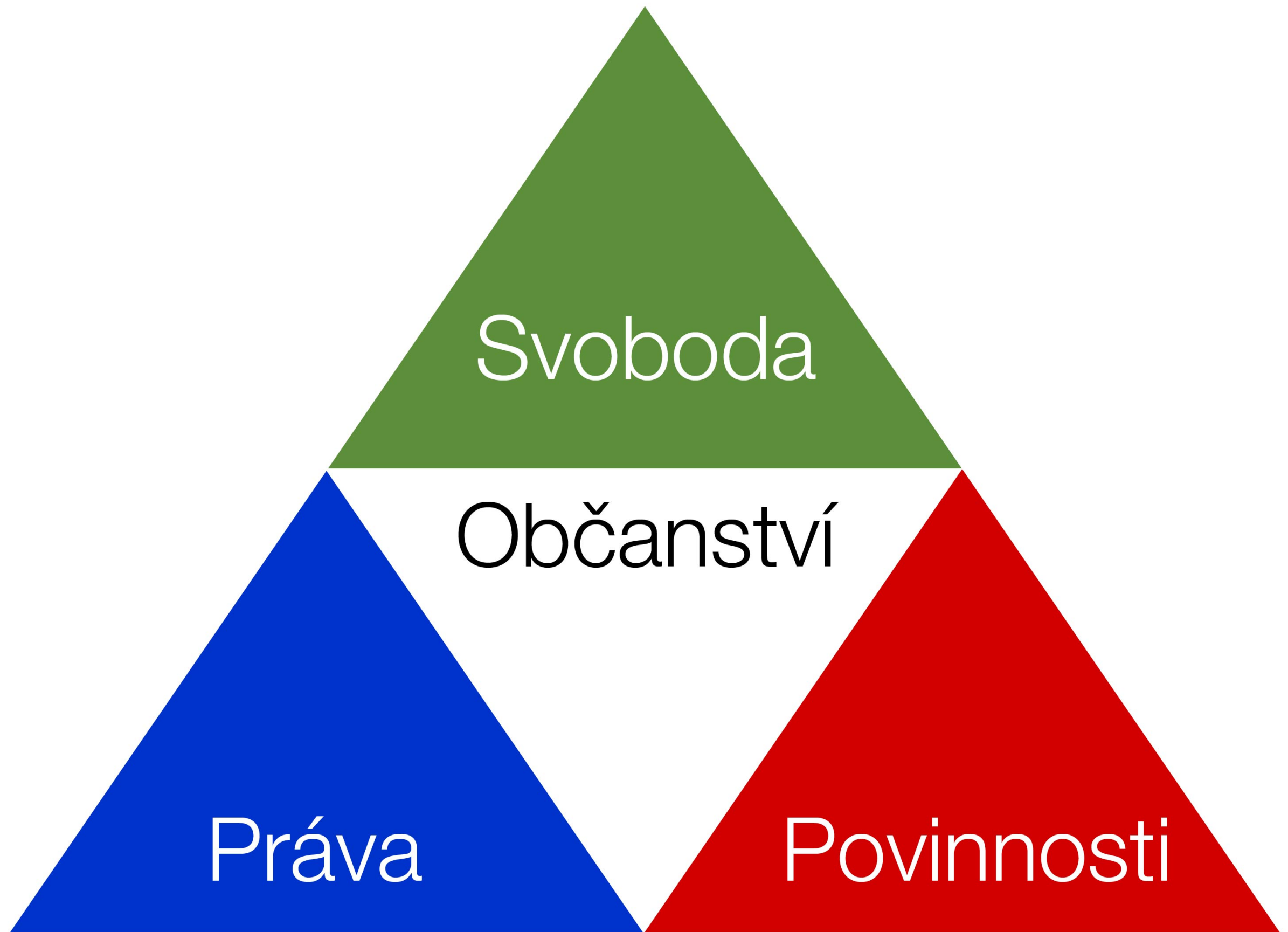
Rovni jsme si proto, že jsme členy společnosti.

Občané mají práva, včetně práva na pomoc, kterou potřebují k tomu, aby se stali občany.

Občané mají povinnosti, včetně povinnosti pomáhat jiným stát se občany.

Občané jsou svobodní. Každý žijeme svůj vlastní život, žijeme jej svým způsobem, zároveň ale jako součást společnosti.

Občanství je důležité, protože se s člověkem jedná s úctou a důstojně.

Občané jsou rovnocenní **A** současně rozdílní.

Simon

Občanství znamená podílet se na každodenním životě, ne být zastrčen v koutě.

Wendy

Proč se pořád pozastavujeme nad tím, že lidé s potížemi v učení si chtějí běžné věci dělat sami?

Wendy

Nejen že lidé s potížemi v učení mohou být úplnými občany – oni jsou často ve společenství těmi nejlepšími občany.

Simon

Každý může být občanem.

Nemusíme se vyjadřovat verbálně. Nemusíme být chytrí. Nemusíme být stejní jako všichni ostatní.

Spravedlivá společnost je taková, v níž každý z nás může být občanem se vším, co k tomu patří. Ve spravedlivé společnosti všichni spolupracují.

Každý člověk je zapojen. Každý člověk je svobodný. Každý člověk má práva. Každý člověk má povinnosti.

Existuje 7 klíčů k občanství

Někdy se lidé potýkají s překážkami na cestě k občanství.

Předsudky, hloupá pravidla, bezohlednost nebo nedbalost nám mohou cestu k občanství ztěžovat.

Někdy je potřeba zapracovat na tom, abychom pomohli stát někomu občanem.

Ale občanem může být každý člověk.

Občanství je pro každého. Každý člověk může být občanem.

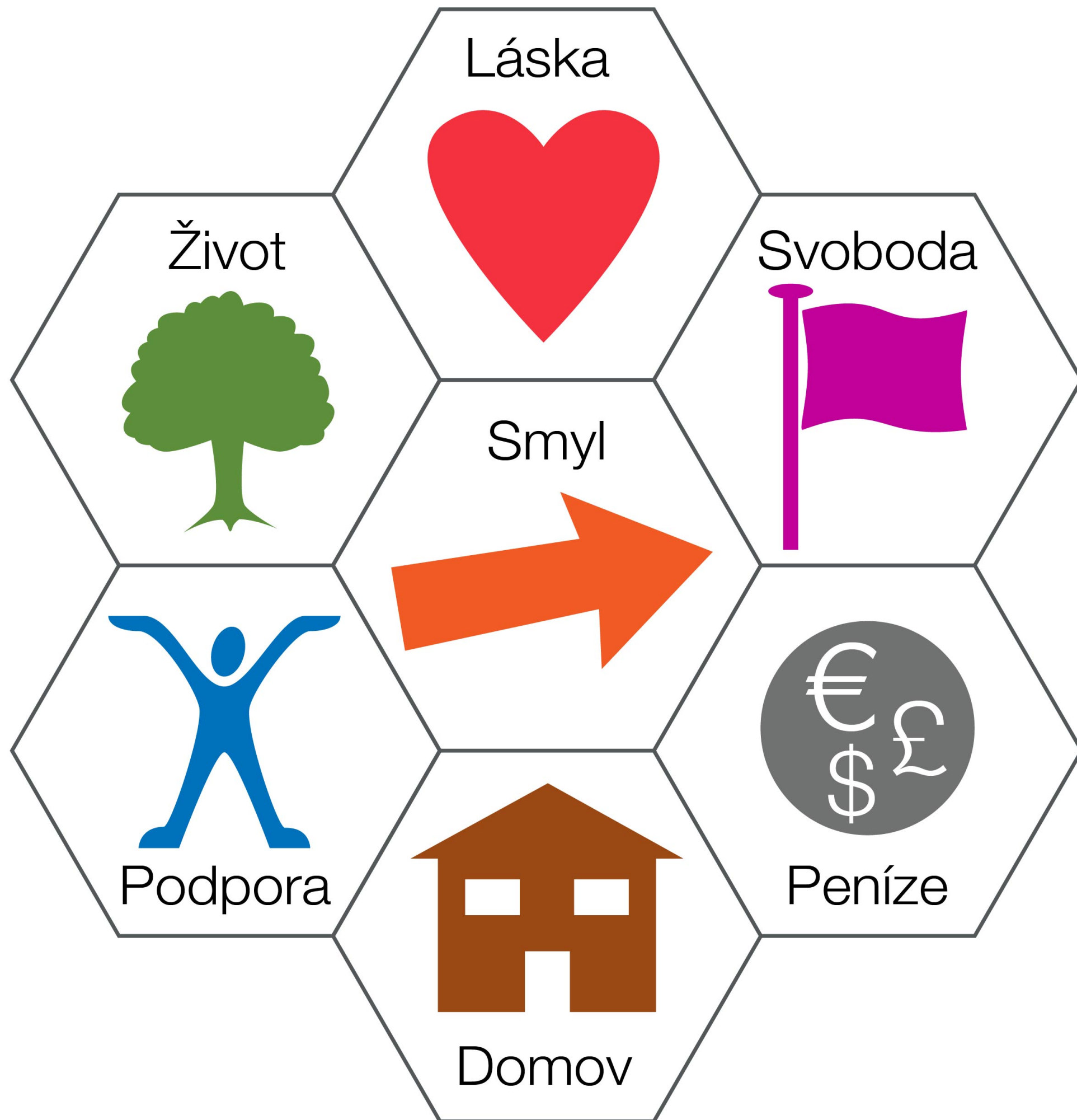
V tomto průvodci jsou popsány různé věci, jež musíme dělat, aby se občanství stalo skutečností pro všechny z nás.

Z občanství může být vyloučen kdokoli. Ne každému se podaří být občanem. Nemusí to být jen lidé s postižením, kdo může přijít o své místo občana.

Může se to stát komukoli z nás.

Existuje 7 klíčů k občanství

1. **Smysl** – určit si vlastní směr
2. **Svoboda** – vzít svůj život do vlastních rukou
3. **Peníze** – mít jich dost, aby se z nich dalo vyžít
4. **Domov** – mít místo, kam člověk patří
5. **Podpora** – dostávat od jiných lidí skutečnou podporu
6. **Život** – žít jej a být užitečný
7. **Láska** – získat přátelství, lásku a rodinu

Klíč 1: Smysl

Občané žijí život, který je smysluplný. Vědí, jaký smysl má to, co dělají.

Někdy ale zjistíme, že život, který žijeme, nedává smysl.

To se často stane, když kontrolu převězmou jiní lidé, využívají nás nebo nás komandují.

Náš život může postrádat smysl, když

- 1. Nevěříme sami sobě** – zapomeneme, že máme nadání, dovednosti a dary.
- 2. Plýtváme** – plýtváme svým časem, nadáním i svými penězi.
- 3. Cítíme se sami** – máme pocit, že nikomu na nás nezáleží.
- 4. Odstřihneme se** – cítíme se být osamoceni a nejsme schopni se do čehokoliv zapojit.
- 5. Ztrácíme naději** – přestaneme věřit, že se to může zlepšit.

Žít smysluplný život znamená:

- 1. Uvědomovat si své dary** – mít víru ve své jedinečné dary a najít způsob, jak je sdílet s ostatními.
- 2. Využívat své schopnosti** – využít všechno co máme, co nejlepším způsobem.
- 3. Mít kolem sebe ty správné lidi** – najít lidi, kteří v nás věří a kteří nám pomohou najít vlastní cestu.
- 4. Být ve společenství** – najít smysl díky tomu, že se zapojíme do věcí, které jsou pro nás důležité.
- 5. Mít naději** – jít za svým snem a nehrát jenom na jistotu – život se musí žít.

Dary

Zdroje

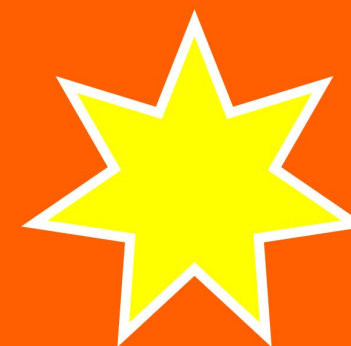
Lidé

Komunita

Naděje

Klíč 2: Svoboda

Občané jsou svobodní; někdy ale člověk o svobodu přijde.

Lidé s postižením, zejména lidé, kteří nekomunikují verbálně, často zjišťují, že kontrolu nad jejich životem má někdo jiný.

Naše svoboda je omezená, když:

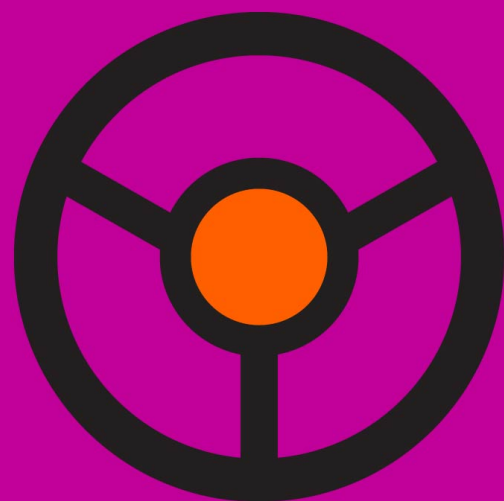
- 1. Nemáme kontrolu** – rozhodují za nás jiní lidé.
- 2. Nemáme důvěru** – cítíme, že nemůžeme říkat to, co bychom chtěli.
- 3. Nemáme nápady** – nevíme, jaké jsou možnosti, takže prostě přijímáme to, co nám dají.
- 4. Nekomunikujeme** - lidé nevědí, jak s námi mají komunikovat.
- 5. Nerozhodujeme** – nic nového se neděje, věci se stále jen opakují.

Jsme svobodní, když

- 1. Máme kontrolu** – nezapomeňme na to, že máme právo mít svůj život pod kontrolou.
- 2. Jsme viděni a slyšeni** – naučme se dávat najevo, co máme na mysli a požádejme o pomoc s tím, jak to vyjádřit.
- 3. Známe možnosti** – sežeňme si dobrou radu, získáme informace a zjistíme, jaké máme možnosti.
- 4. Je nám nasloucháno** – lidé nám musí naslouchat, aby skutečně pochopili, co říkáme.
- 5. Rozhodujeme se** – možná k tomu budeme potřebovat dobrého zástupce nebo podpůrce při rozhodování.

Hlas

Kontrola

Informace

Naslouchání

Rozhodnutí

Klíč 3: Peníze

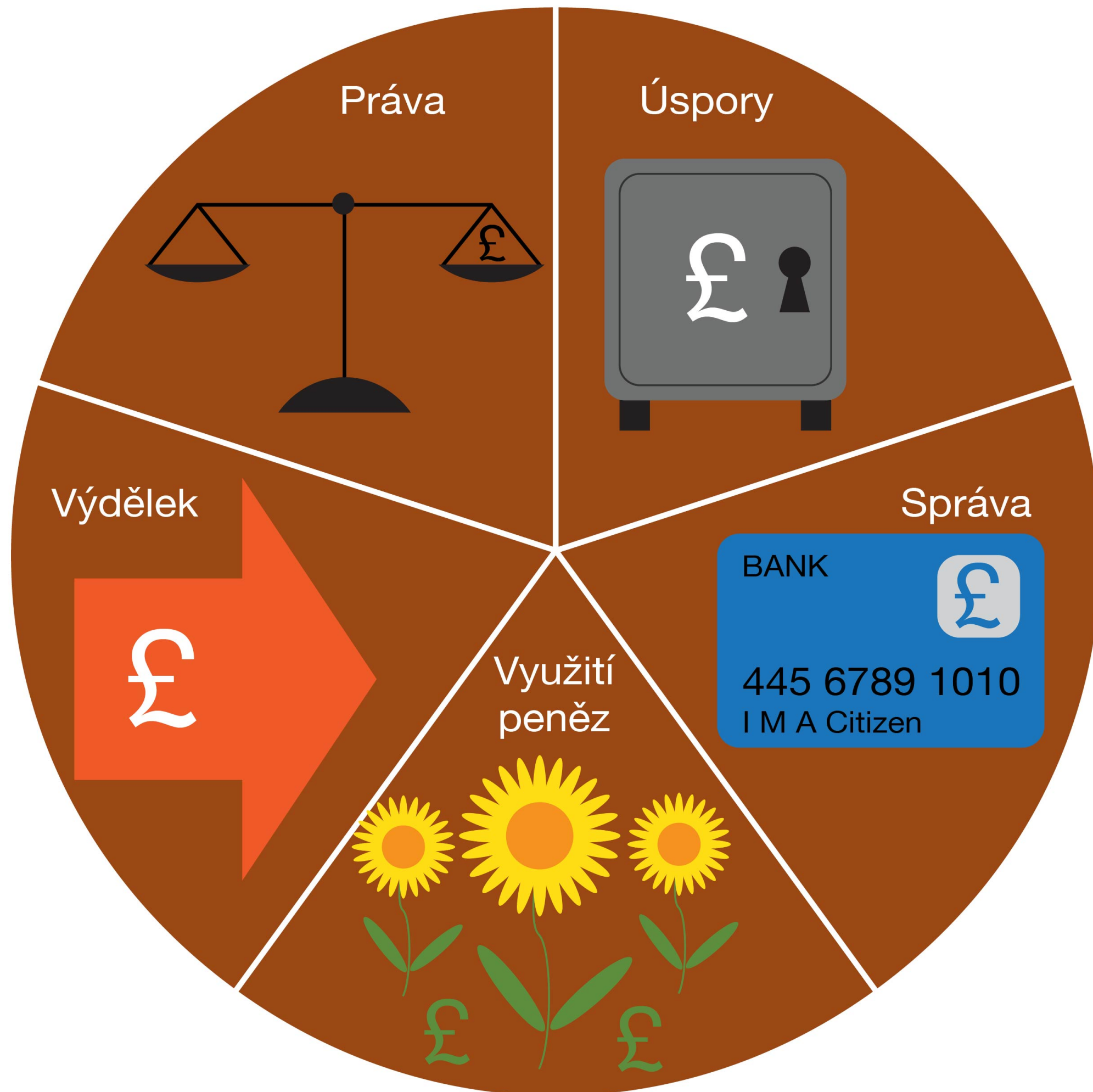
Občané potřebují peníze; potřebujeme aspoň tolik, abychom mohli žít důstojně a bezpečně.
Příliš mnoho lidí, zejména lidí s postižením, žije v chudobě.

Nedostatek peněz znamená, že:

- 1. Žijeme v chudobě** – nemáme dost peněz na živobytí.
- 2. Jsme v pasti** – pokusy vydělat si nebo spořit pojíme s rizikem.
- 3. Jsme závislí** – smiřujeme se s tím, co pro nás vyberou jiní lidé.
- 4. Jsme zneužívání** – jiní lidé nás zneužívají tím, že si berou naše peníze, jakoby byly jejich.
- 5. Jsme ustrašení** – cítíme, že se nemáme kam uchýlit.

Získat peníze, které potřebujeme, znamená:

- 1. Mít právo** – všichni bychom měli mít nárok na dostatek peněz, z kterých se dá vyžít.
- 2. Mít placenou práci** – máme schopnost si hledat a najít práci a vydělat si peníze.
- 3. Rozhodovat, jak je využijeme** – mít možnost užívat peníze flexibilně, abychom z nich měli maximum.
- 4. Mít možnost je spravovat** – máme-li spravovat své peníze dobře, můžeme k tomu potřebovat pomoc.
- 5. Spořit** – všichni potřebujeme úspory, mít něco, o co se opřít.

Klíč 4: Domov

Občané někam patří. Mají své místo, domov, kde se cítí bezpečně a jistě, ve společenství, které jim vyhovuje.

Mnozí lidé s postižením žijí ve svých rodinách příliš dlouho, nebo uvízli v tzv. pobytových službách.

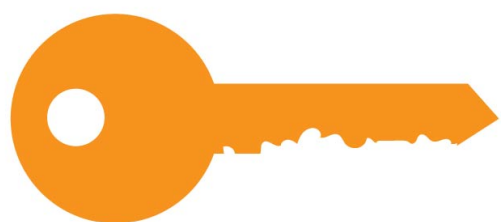
Ne každý domov je skutečným domovem. Kdy jim není?

- 1. Nemáme soukromí** – nemáme svobodu dělat věci po svém, mít možnost být mrzutý nebo „upustit páru“.
- 2. Není to dobré místo** – jsme ve společenství, které nám nevyhovuje, ne tam, kde chceme žít.
- 3. Jsme „za bránou nebo za recepcí“** – jsme zavřeni bez možnosti pozvat někoho k sobě, nebo svůj domov s někým sdílet.
- 4. Jsme tam s lidmi, kteří nám nevyhovují** – žijeme s lidmi, které nemáme rádi, nebo kteří nás zneužívají.
- 5. Nemáme žádná práva k tomu místu** – nemáme žádná práva k místu, kde bydlíme, jsme vydáni na milost druhým.

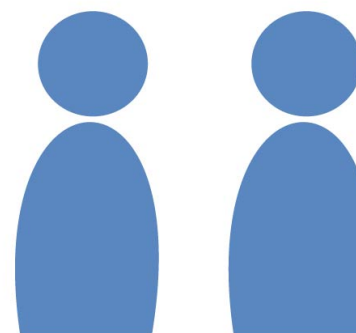
Skutečný domov je náš domov, je tomu tak když:

- 1. Máme soukromí** – Domov je místo, kde se můžeme uvolnit, dělat věci po svém bez obav.
- 2. Patříme někam** – Nejlepší je žít někde, kam patříme, tak to funguje po celý náš život.
- 3. Rozhodujeme, koho si pozveme dál** – Měli bychom mít možnost pozvat k sobě sousedy, kamarády a příbuzné.
- 4. Cítíme se bezpečně** – Měli bychom mít možnost žít s lidmi, které máme rádi a nemuset žít ve strachu.
- 5. Máme právní jistotu** – Měli bychom mít jasná práva k místu, kde bydlíme a ne se obávat, že o svůj domov můžeme snadno přijít.

Soukromí

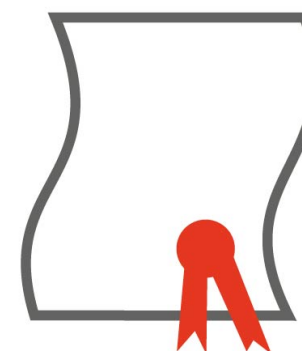
Bezpečí

Někam patřit

Vítejte

Jistota

Klíč 5: Podpora

Občané potřebují podpora. Každý potřebuje podporu. Podpora je dobrá.

Ale mnoho lidí je příliš závislých na těch, kdo jim pomáhají. Dostávají podporu za cenu svobody. To je špatná podpora.

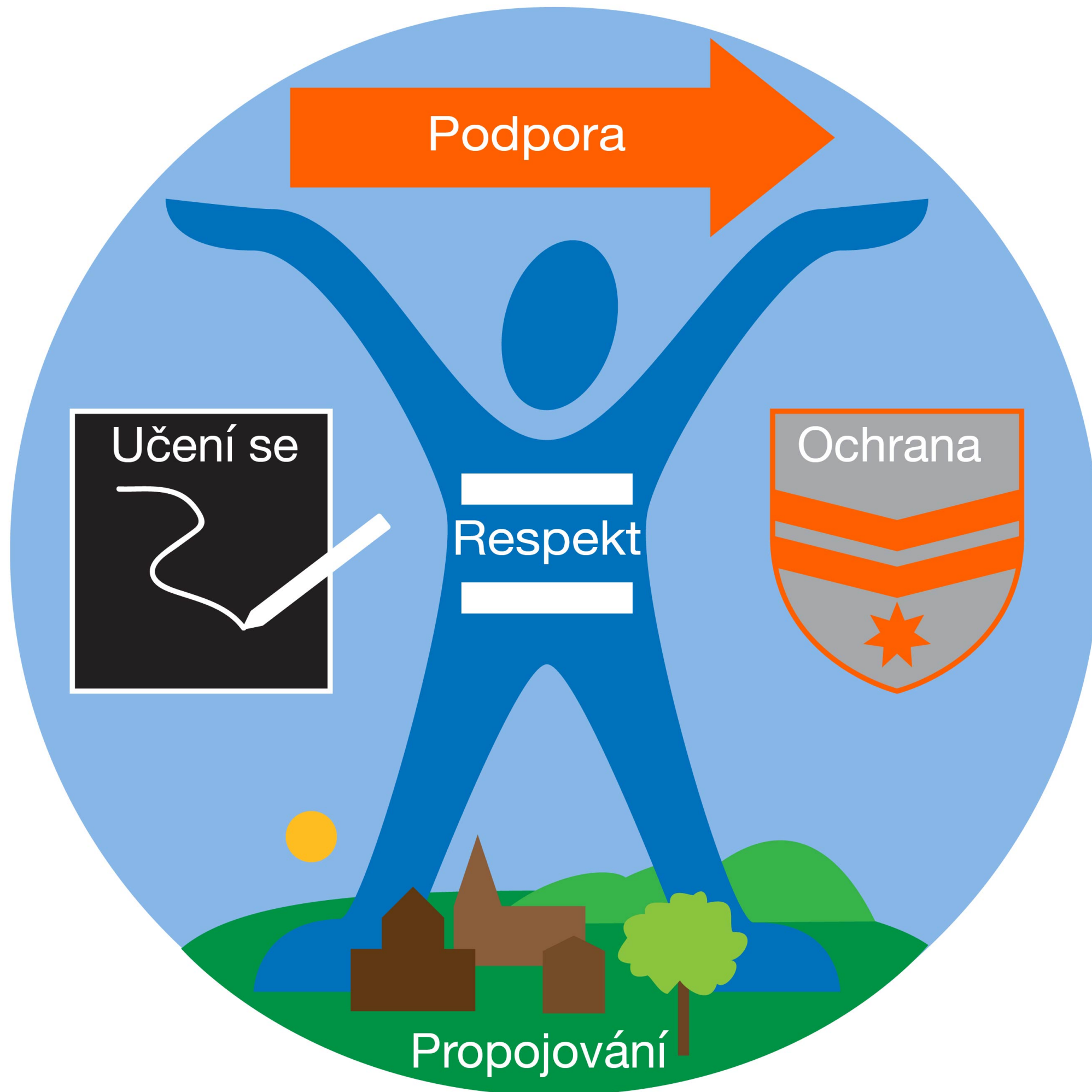
Špatná podpora nám škodí, projevuje se :

- 1. Kontrolou** – když nás lidé nepodporují v tom, co je pro nás důležité
- 2. Závislostí** – dělám nás to slabšími a mnohem více závislými na ostatních
- 3. Segregací** - jsme odříznuti od běžného života
- 4. Nesouladem** – osoba nabízející nám podporu s námi „neladí“, není pro nás vhodná
- 5. Zneužíváním** – když lidé moc, již nad námi mají, zneužívají

Díky dobré podpoře jsme silnější.

Dobrá podpora

- 1. Dává** – nám dává to, co potřebujeme, abychom pracovali na svých plánech
- 2. Učí** – dobrá podpora nás učí a co nejlépe využívá naše schopnosti
- 3. Spojuje** – dobrá podpora nás spojuje s jinými lidmi a staví mosty ke komunitě a životu v ní
- 4. Respektuje** – dobrá podpora je založená na respektu, je poskytována v duchu rovnosti a vzájemné výhodnosti
- 5. Je naším rozhledem** – dobrá podpora znamená, že máme někoho, kdo pro nás vyhledává možnosti

Klíč 6: Život

Občanství znamená být užitečný. Dosahujeme toho tím, že se zapojujeme a pomáháme našemu společenství se zlepšovat.

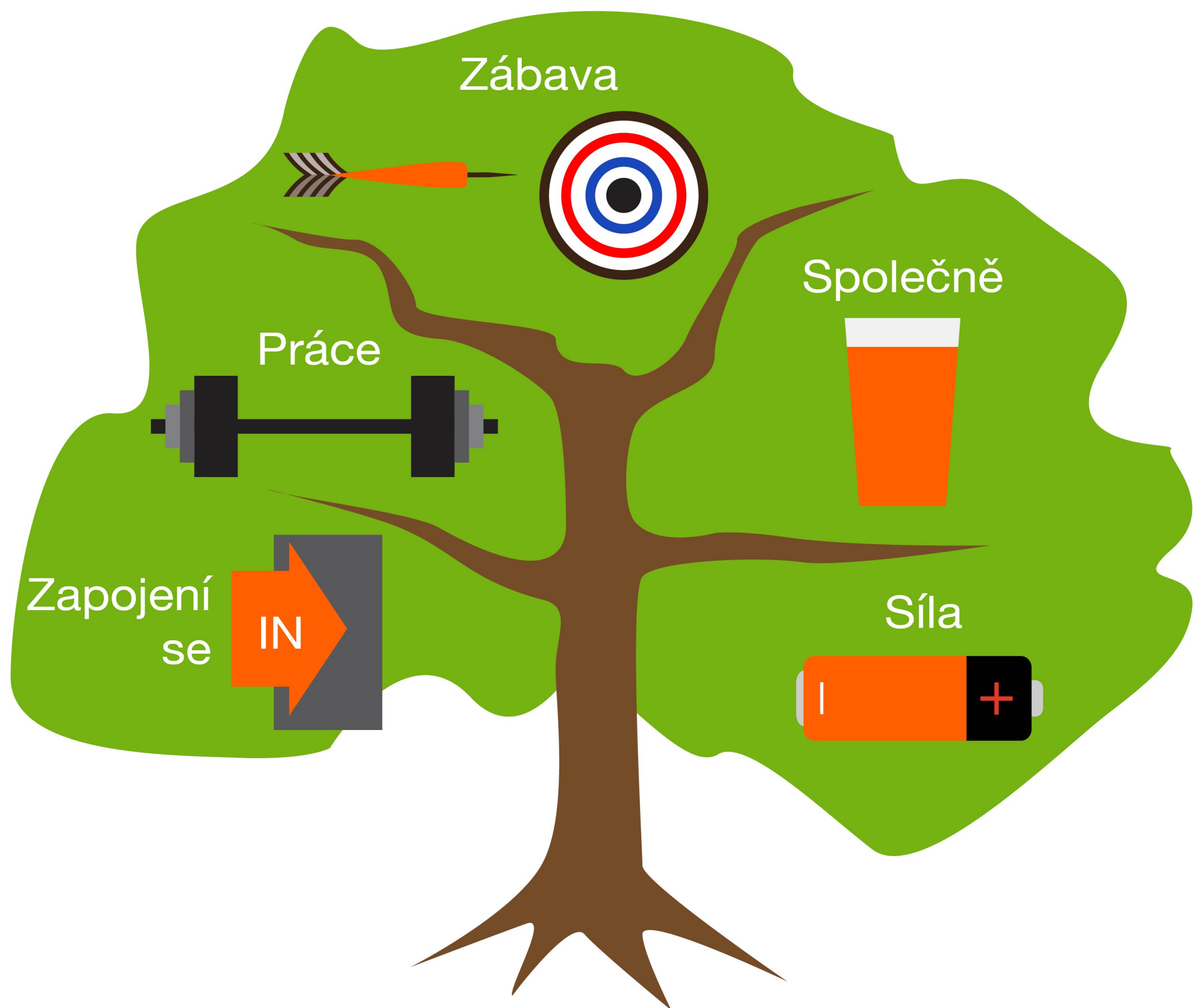
Mnozí lidé s postižením jsou ale ze života společenství vyloučeni.

Bez komunity není život, to znamená

1. **Nudu** – nudíme a žijeme bezcílně
2. **Nemáme pro druhé žádnou cenu** – nikdo nezjistí, co můžeme nabídnout, protože nejsme součástí života komunity
3. **Náhražky** – někteří z nás skončí ve službách, které jsou jen podivnou kopií běžného života
4. **Osamělost** – bez komunity si neuděláme kamarády a můžeme ztratit ty, které máme
5. **Život bez vazeb** – bez vazeb jsme slabší a naše možnosti jsou omezené

Život je v komunitě, a to znamená

- 1. Zapojit se** – když se rozhlédneme, zjistíme, že v komunitě se toho děje mnohem víc
- 2. Pracovat** – naše komunita nás potřebuje, vždycky existuje řada věcí, s nimiž můžeme pomoci
- 3. Bavit se** – najdeme místa, kde jsme šťastní, kde se můžeme smát, relaxovat a bavit se
- 4. Vzájemnost** – jsme-li součástí komunity, budeme se setkávat s lidmi a nacházet kamarády.
- 5. Spojená síla** – společně můžeme dokázat mnohem více, než když jsme sami

Klíč 7: Láska

Nejdůležitější věcí na světě je láska.

Láska existuje i když chybí občanství, ale opravdové občanství posiluje moc lásky ve světě.

Lidé s postižením mohou milovat a být milováni stejně jako kdokoli jiný. Ale svět, ve kterém žijeme nám to někdy ztěžuje.

Žít život bez lásky je těžké a může vyústit v

- 1. Zneužívání** – můžeme být zneužíváni, nuceni k sexu nebo být zraňováni jinak
- 2. Zlomení** – můžeme přijít o své rodiny a promeškat šanci mít děti
- 3. Osamělost** – život bez kamarádů, i když jsme obklopeni jinými lidmi
- 4. Strádání** – může nám chybět intimní vztah
- 5. Uzavření se** – Můžeme se ocitnout v „obklíčení“, bez vůle milovat a se strachem otevřít se světu

Lásku je vždy možno najít, je spojena se

- 1. Sebeúctou** – nesmíme dovolit jiným lidem, aby nám ubližovali a využívali nebo zneužívali nás
- 2. Rodinou** – být součástí rodiny, máme právo mít vlastní rodinu.
- 3. Kamarády** – hledat a nacházet opravdové kamarády, lidi, kteří si nás cení pro to, že jsme takoví, jací jsme
- 4. Milenci** – jsme lidské bytosti, s právem a touhou milovat a vést aktivní pohlavní život.
- 5. Dáváním** – je to schopnost dávat lásku lidem

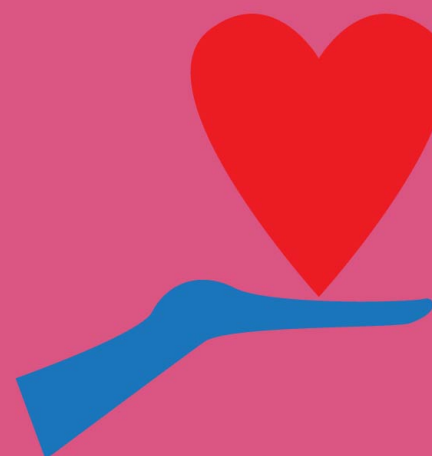
Přátelé

Milenci

Rodina

Dávat

Sebeúcta

Pracujme na tom

Několik důležitých otázek

Osobní změna – Všichni se musíme zamyslet nad tím, co pro nás občanství znamená. Co můžeme udělat, abyste věci změnili?

Místní změna – Změna začíná v našich místních komunitách. Jak se můžete stát dobrým občanem ve své komunitě?

Politická změna – V naší společnosti je spousta věcí, které nejsou fér. Jak můžete pomoci to změnit a začít tak budovat lepší svět?

Občanství pro všechny je projekt, který se snaží měnit svět a zajistit, aby se každý mohl stát úplným občanem. Toto je teprve začátek a více můžete zjistit v organizaci

The Centre for Welfare Reform (Centrum pro reformu sociálního státu), které vydalo tohoto průvodce a které zdarma nabízí spoustu informací i rad ohledně toho, jak uvést skutečné občanství v život. Více se dozvíte na

Simon Duffy je ředitelem **Centra pro reformu sociálního státu**. Jee spisovatel, filosof a aktivista, který chce vytvořit spravedlivější svět. Je autorem **Keys to Citizenship (Klíče k občanství)** a snaží se zdokonalovat sociální stát.

Wendy Perez vede iniciativu **See Me As Me (Jsem takový/á, jaký/á jsem)** a bojuje za práva osob s potížemi v učení. Byla jednou z prvních osob s potížemi v učení, jež začala využívat přímé platby a individuální rozpočet. Wendy je školitelkou, poradkyní a rovněž píše.

Citizenship for All: An Accessible Guide

Version 1.0

© Simon Duffy and Wendy Perez 2014

Publisher is The Centre for Welfare Reform in association with See Me As Me

ISBN 978-1-907790-59-1

58 pp.

With thanks to Sam Sly, everyone at Cornwall People First and New Key, and to John O'Brien and Pippa Murray for their wisdom.

For more information about citizenship join our Citizenship for All project. Just go to:

Občanství je pro všechny

Všichni jsme si rovni.

Každá jsme jiný.

Všichni jsme občané.

Přispějme k tomu, aby tomu
tak skutečně bylo